

at øve. Men nu i den 11te Time at ville komme med Overbud, forekommer mig ikke kan gøre Indtryk paa dette Tings Flertal. Det gør intet Indtryk paa mig. Jeg mener, at nu har der været talt nok om denne Sag, nu er det Tid at handle. Nu er det kun Tid at stemme om denne Sag, og jeg anbefaler derfor paa mine Meningsfællers og egne Vegne dette Lovforslag til uforandret Vedtagelse i dette Ting.

Chr. Reventlow: Der har lydt adskillig Tak til den højtærede Indenrigsminister i Anledning af denne Sag. Men samtidig med at Ministeren har indkasseret denne Tak, har han i Gaar i sine Udtalelser anbragt sig selv i en ganske bestemt Positur, nærmest som et Slags Helgenbillede, omgivet paa den ene Side af socialdemokratiske, paa den anden Side af Højredæmoner, og dette Billede maledes den højtærede Minister særdeles anskueligt gennem sin Omtale af den Maade, hvorpaa Afstemningen var foregaaet oppe i Landstinget. Men han glemte rigtignok, at der deroppe ogsaa af det af den frikonservative Gruppe udtraadte Medlem rettedes en skarp, saglig og politisk Kritik mod Forslaget ud fra en frisisindet, samlingspolitisk Betragtning, og naar jeg nu vil tillade mig ud fra et Centrumstandpunkt at gøre nogle Bemærkninger til det foreliggende Forslag, vil jeg paa Forhaand advare den højtærede Minister mod endnu en Gang at udnytte sit Arrangementstalent paa den Maade, at han glemmer, at netop ud fra en objektiv frisisindet og maadeholden Opfattelse er det, at de vægtigste Angreb kunne rettes mod dette Forslag, der i Virkeligheden partipolitisk i Længden vil gavne de yderliggaaende Partier til begge Sider, dette Forslag, der maaske ikke mindst er karakteriseret gennem den Omstændighed, at der om det har kunnet holdes to saadanne Taler som dem, der i Gaar bleve holdte her i Salen af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) og af det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (N. Andersen).

Der er rettet Tak til den højtærede Minister, men det Valgretsforlig, der foreligger her, er jo det Frijs'ske Valgretsforlig. Naar jeg ikke kalder det det Berg-Frijs'ske Valgretsforlig, er det dels af Respekt for en historisk Kendsgerning og dels af Hensynsfuldhed overfor den højtærede Indenrigsminister. Han har ganske vist forelagt for Landstinget det i sin Tid af Folketinget vedtagne Forslag, men der-

efter blev det ved Tidernes Gunst de frikonservative, der fik Magten til at skrive Forliget i denne Sag, den største Sag maaske, der har foreligget den danske Rigsdag. Og naar jeg nu staar overfor at skulle tage Stilling til dette saakaldte Forlig, staar jeg ikke blot overfor dette at skulle tage Stilling til Forslaget i sig selv, saaledes som det her foreligger, men jeg staar ogsaa overfor det Spørgsmaal, om jeg for mit Vedkommende vil sige god for det Arbejde, som de frikonservative i denne Sag have præsteret. Og det kan jeg ikke.

Det maatte i denne Sag gælde om at finde en Løsning, der tilfredsstillede to Krav, nemlig dels at tilvejebringe den bedst mulige Ordning for vort Lands kommunale Styre og dels at forme det Forlig, der her skulde slutes, saaledes, at det kunde være Udtryk for og tjene til Fremme af den Samlingspolitik, som vi — under Anerkendelse af den politiske Udvikling, der er foregaaet — maa ind paa. Hensynet til begge disse Formaal nødvendigjorde, som Situationen var, at Sagen maatte løses paa den almindelige Valgrets Grund fuldt ud, og de Garantier i denne Lov, som skulde søges for alle de af et vilkaarligt Flertals Regimenter truede Kommuner, maatte være af den Art, at de, foruden at de dog betød noget, ikke brøde den almindelige Valgrets Princip. Men hvilken Vej er man gaaet? Man er dels gaaet den Vej at søge at sikre Landkommunerne gennem Opretholdelse af den privilegerede Valgret til Amsraadene og dels at yde baade Landkommuner og Bykommuner en Garanti gennem Skatteprocentsbestemmelserne i § 22, det vil sige gennem et Forsøg paa at indskrænke det kommunale Selvstyre.

Det staar nu ganske klart, at de, der have lavet dette Forlig, slet ikke have haft Blikket aabent for, at det kommunale Styre — ikke mindst, som det vil forme sig i Fremtiden — har mange andre Virksomheds-Omraader end dem, der staa i direkte Forbindelse med Skatteprocenten. Der vil i en Kommune kunne udøves Magthavertyranni af en saadan Art og paa saadanne Omraader, at det her overfor kan blive af ret underordnet Betydning, om man betaler et Par Procent mere eller mindre i Skat.

Det er nu imidlertid udelukkende Hensynet til Pengepungen, der har foresvævet dem, der skrev dette Forlig, og det er selvfølgelig ogsaa et Hensyn af ret væsentlig Betydning, i alt Fald naar Forholdene kunne blive af den Art, at Pungen kan blive næsten ganske tømt, og det kan der-